

GAMBLERSTVÍ. MAPOVÁNÍ INTERPERSONÁLNÍHO CHOVÁNÍ U PATOLOGICKÝCH HRÁČŮ.

FHS UK 2014

V předložené bakalářské práci autorka nabízí zajímavé propojení tématu gamblingu s teorií osobnosti podle T. Learyho. Každý badatelský počín, který se týká osobnostní problematiky hazardních hráčů, je bezpochyby užitečný.

Teoretická část práce je po formální stránce poměrně solidně zpracovaná, nalezneme zde jen drobné chyby v citacích (ne vždy jsou uvedeny). Samotný text autorka kompiluje ze zdrojů – až na výjimky - domácí produkce, část týkající se gamblingu téměř výhradně z „dílny“ prim. Nešpora, což práci ubližuje – samotný text nejde do hloubky, není vždy jasná logická návaznost jednotlivých oddílů a jako celek vyznívá spíše jako svépomocná příručka (což je ostatně i primární cíl příruček sepsaných prim. Nešporem). V textu autorky najdeme i několik expresivních výrazů (např. variace slova „brloh“ – nejedná se o odborný, ale subjektivně zabarvený termín, či tvrzení, že herny jsou zde od toho, aby zbohatli majitelé heren a stát), které se do odborného textu, jakým by bakalářská práce měla být, nehodí. I v ČR se najdou další odborníci, kteří se problematice gamblingu věnují (např. i na internetu je dostupný text M. Frouzové), připojení pojetí dalších autorů by napomohlo větší plasticitě této části. V další části se autorka věnuje představení Learyho teorie osobnosti (drobná připomínka – na s. 22 autorka prezentuje specifickou definici osobnosti – měla by uvést, že se jedná výhradně o Learyho pojetí /definici osobnosti existuje celá řada a mohou se od sebe diametrálně lišit/). Teoretické části jako celku by prospělo, kdyby autorka věnovala více pozornosti rešerším studií, které se věnují osobnostní problematice závislých jedinců; a dále kdyby více specifikovala východiska pro svůj výzkum, nebo alespoň na závěr zdůraznila hlavní závěry teoretické části, případně problematizovala propojení gamblingu a právě Learyho pojetí osobnosti – toto by mohlo zaznít u obhajoby.

Cílem empirické části je reflektovat, jak gambleři vnímají vliv svého hráčství na změnu jejich osobnosti a interpersonálního chování. Bylo by vhodné, aby autorka u obhajoby prezentovala svůj předpoklad, že má být „ego-ideál“ jakýmsi vyjádřením „původní“ osobnosti gamblera (čili že na tomto základě by se dala detekovat ona změna osobnosti), a nikoliv „pouze“ ideálem, který by mohl být ve stejné podobě i ego-ideálem i v případě, že by nikdy s hazardní hrou problém mít nemuseli (tento fakt se odráží v některých pasážích interpretace výsledků, kdy autorka používá slova jako „respondent *byl* nebo *by byl* více rád méně extrémní v chování /s.46/) – absenci tohoto zakotvení vnímám jako největší slabinu. K zachycení původní osobnosti by mohla zřejmě sloužit diskuze (po zevrubné úpravě jejího designu) nad výsledky dotazníku (nakolik se výsledky „ego-ideálu“ shodují s vnímáním sebe sama v minulosti) – tento úmysl však v práci zmíněn není. Způsob provedení tedy spíše nasvědčuje tomu, že autorka dosáhla zachycení diskrepance mezi „ego-reál“ a „ego-ideál“ nežli zachycení „původní“ a „nynější“ osobnosti. Pokud je to tak, pak by realizace výzkumu odpovídala tomuto záměru, kombinace kvantitativních a kvalitativních postupů se jeví jako vhodná. Výsledky jsou přehledně prezentovány a nabízejí řadu zajímavých zjištění. Oceňuji dovednost, s jakou autorka vypíchlá nejdůležitější momenty svého zkoumání. Tato studie by si jistě zasloužila pokračování a rozpracování. Otazníky vyvstávají nad pasáží uvedenou na s. 54, kde autorka uvádí, že výsledky jejího šetření nepotvrzují ani nevyvracejí existující studie či teorie (odůvodňuje to počtem respondentů a

variabilitě osobnosti). Pochopitelně, když autorka žádné existující studie (až na jednu výjimku) ani teorie neuvádí. Kapitole Diskuze tak její jádro chybí.

Předložená práce má velmi zajímavé téma. Výsledky studie mohou obohatit poznatky na poli osobnostní problematiky závislých jedinců. Na druhou stranu je práce v mnohých směrech nedotažená. Chybí adekvátní teoretické zakotvení, což se odráží v kvalitě celé práce. Metodologicky je práce (za stávajících podmínek) zvládnutá celkem solidně. U obhajoby navrhuji diskutovat připomínky týkající se problematizace tématu a specifikace výzkumného cíle, potažmo diskuzi nad tím, co je v této studii myšleno „ego-ideálem“, jak souvisí s „původní“ osobností gamblera.

Práci předběžně hodnotím na hranici mezi známkou velmi dobře a dobře, konečný výsledek se může odvíjet od průběhu obhajoby.

V Praze dne 4. září 2014

Mgr. Eva Richterová